

6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İhtisas Komisyonu Raporu. (1/68)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-285/07167

27 Kasım 1980

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Tarım ve Orman Bakanlığınca hazırlanan ve Millî Güvenlik Konseyi Başkanlığına arzı Bakanlar Kurulunca 21.11.1980 tarihinde kararlaştırılan «6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GEREKÇE

Atın ve atıcılığın gelişmesini sağlamak amacıyla başvuru teşvik araçları arasında at yarışları mühim bir yer işgal etmekte ve yarışlar hemen hemen atıcılık kadar eski bir tarihe sahip bulunmaktadır. At yarışlarının atıcılıkla beraber Türk milletinin gelenek ve görenekleri arasında önemli bir yeri vardır.

Bakanlığımız açısından da yarışlar yurt atıcılığının islah ve gelişmesinde bir verim kontrolü ve teşvik aracıdır.

Bu görüş ve düşüncenin ışığı altında 10.7.1953 tarihinde 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun yürürlüğe girmiştir. Bu Kanunun 8 nci maddesinde belirtilen hususlar dikkate alınarak uluslararası nizamlara, memleket ihtiyaçları ve işin icaplarına göre 19.7.1955 tarih ve 4/5592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile At Yarışları Tüzüğü yürürlüğe konulmuştur.

1953 tarihinden bugüne kadar yapılan ciddi çalışmalarla at yarışları iyi bir düzeye ulaşmış olup, sportif olduğu kadar sosyal, kültürel ve ekonomik yönden de iyi bir değer kazanmıştır.

At yarışlarındaki gelişme yarış gelirleri ile sağlanmış olacağından bu gelirlerin kanunlara uygun şekilde elde edilmesinde zaruret vardır. At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci maddesine aykırı hareket edenlerin, müeyyide yetersizliği nedeniyle yıllar geçtikçe yaygın hale geldiği görülmekte ve böylece yarış gelirleri net olarak elde edilememekte Kanuni kesintiler de zarar görmektedir.

Diğer taraftan yarışlarla ilgili hizmetliler yarışların dürüstlikle cereyanına engel olmakla At Yarışları Tüzüğü'nün 143 nci maddesine göre disiplin cezaları almak suretiyle maddi ve manevi zararlar görmektedirler.

Ülkemizde at yarışlarının gelişmesini ve güvence altında yapılmasını sağlamak amacıyla 6132 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesine ve ilk defa olmak üzere belli tarihe kadar disiplin cezası almış olanların affedilmelerine dair Kanun Tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun yürürlüğe girdikten sonra geçen kısa zamanda Türkiye'de at yarışları ve atçılığın gelişimi hızlanmış ve böylece kurulan modern tesislerle yarışçılık ve yetiştiricilik iyi bir duruma getirilmiştir.

Bu modern tesisleri kapsayan hipodromlarda yapılan teknik çalışmalarla 6132 sayılı Kanunun 3 nci maddesinde açıkça tarif edilen at yarışları gelirleri de iyi bir düzeye ulaşmak üzeredir. Türkiye'de at yarışlarının daha cazip bir hale getirilmesi ancak yarış gelirlerinin artması ile mümkün olacaktır. Bu durum gözönünde tutularak gerekli çalışmalar tertiplenmelidir.

Hal böyle iken Kanunun 7 nci maddesindeki cezai müeyyidenin çok az ve yetersiz oluşu, son zamanlarda Adana, İzmir, Ankara ve İstanbul gibi koşuların yapıldığı illerde bazı kimselerin bu Kanun hükümlerine aykırı olarak teşkilat kurup, para ile tuttıkları adamlarla bu yerlerde bilet yazdırmak suretiyle oyun oynamaları ve her hafta kazandıkları binlerce lira paradan Devlete de hiçbir vergi, rüsum vermemek suretiyle gayrimeşru kazançlarını artırmak yolunda oldukları görülmektedir. Bütün gayretlere rağmen gerek idari takip ve gerekse müeyyidenin az olması bakımından adli takip de bir sonuç vermemiştir.

Bu durum ise, at yarışı gelirlerinin azalmasına neden olmaktadır. Bu önemli gelirin düşmesi ile birlikte mahalli belediyelere ödenen % 10 eğlence resmi ile Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna, Türk Hava Kuvvetleri Güçlendirme Vakfına, Kızılay Derneğine ödenmesi gerekli kanuni kesintiler de yerine getirilememektedir.

Yazıcılar aracılığıyla Kanuna aykırı olarak oynatılan bu oyunlarla çeşitli hilelerin araya girmesi yarış dürüstlüğüne de zedelemektedir. Bu durum devam ettikçe zarar miktarı gün geçtikçe artmakta, atçılığın ıslahı ve yarışçılığın gelişmesi de tehlikeye girmiş olmaktadır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi halinde hem oyun oynatanlara hem de oyun oynayanlara verilecek hapis cezası ile para cezasının bu işi önleyeceği ve böylece yarış emniyeti ve gelirinin korunması bakımından daha verimli ve olumlu sonuçların elde edileceği kuvvetle umulmaktadır.

Madde 2. — 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 4 nci maddesinde yazılı hükümlere ve aynı Kanunun 8 nci maddesine uyularak Bakanlar Kurulunun 19.7.1955 tarihli ve 4/5592 sayılı kararı ile yürürlükte bulunan At Yarışları Tüzüğü'nün 7 nci bölümüne dahil olan cezalarla, 143 nci maddesinde yazılı hükümlere uygun olarak yarış usul, nizam ve dürüstlüğüne aykırı hareket eden at sahibi, antrenör, jokey, jokey yamağı, seyisler vesair hizmetlilerle atlar hakkında disiplin cezaları uygulanmaktadır.

At Yarışları Tüzüğü'nün uygulama şekillerine göre yarışların uluslararası nizamlara uygun olabilmesi için birçok maddelerinde 1955, 1960, 1961, 1962, 1965, 1968 ve 1975 tarihlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan bu değişikliklerde süresiz diskalifiye cezası almış olanlara ilişkin cezayı hafifletici ve affedici mahiyette hiçbir değişiklik yapılmış değildir.

Halen yarış sahalarımızda 475 at sahibi ve Tüzük hükümlerine göre hizmet gören 163 antrenör, 62 jokey, 24 jokey yamağı ve 950 seyis mevcuttur.

Bu kişilerden at sahibi hariç diğerleri At Yarışları Tüzüğü'nde yapacakları hizmetler nedeniyle, sanat sahibi sayılmış kimselerdir. Bunlar At Yarışları Tüzüğü hükümlerine göre bir yıl için geçerli olmak kaydıyla her yıl Tarım ve Orman Bakanlığından lisans almaya ve vize ettirmeye zorludurlar. Aynı ayrı sınıflar içinde hizmet görürler, yaptıkları bu hizmetlere karşılık aldıkları ücretlerle aile fertlerinin sosyal yaşantılarını sağlarlar. Bu hizmetleri görebilmek için de yine Tüzük hükümlerine göre her yıl at sahipleri ile çalışma şekli ve alacakları ücretlere karşılık noterlikten tasdikli bir sözleşme yapmak zorundadırlar.

Bu hizmetlerden yoksun olan kimselerin alışkanlıkları nedeniyle başka hizmet görmedikleri takdirde usule uymayan görevleri mecburen yaparak yarış disiplin ve nizamını bozdukları da zaman zaman tespit edilmiştir. Çünkü süresiz diskalifiye cezası almış olanların, At Yarışları Hakkında 6132 sayılı Kanunun 4 nci maddesine göre yarış yerlerine, hipodromlara ve yarışlarla ilgili mahal ve tesislere girmeleri yasaklandığından bu kişiler için yarışçılık camiasında, kanun hükümlerine bağlı kalındığından, çalışma hayatı kalmamıştır; bu sebeple bunlara verilen cezanın uygulama şekli ağırdır.

1977 yılı Aralık ayı sonuna kadar süresiz diskalifiye cezası almış olan antrenörlerin sayısı 49'dur. Bu cezalar bir mahkeme usulü ile tespit edilmemiştir. Ancak, mevcut tüzük ve yönetmeliklere uyularak bu cezalar Yüksek Komiserler Kurulunca takdir olunmaktadır. Cezaların affına dair elimizde hiçbir idari ve kanuni

müeyyide mevcut değildir. Bu 49 antrenörün içerisinde bilgili, tecrübeli ve yarış sahasında iyi hizmet gören elemanlar da mevcuttur. Bunlarla beraber bir kısım at sahibi, jockey, apranti ve seyisler de çeşitli cezalar almış bulunmaktadır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi çalışmalarını sanat haline getirmiş bulunan bu elemanlar başka bir hizmette başarı sağlayamamaktadırlar ve ayrıca sanatlarının özlemi içinde manevi ıstırap çekmektedirler.

Ceza almış bu kişilerin affedilmeleri sosyal yaşantılarını iyileştirecek, onları mesleklerine ve topluma kazandıracaktır.

İhtisas Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi

İhtisas Komisyonu

Esas No. : 1/68

Karar No. : 50

27 Mayıs 1981

Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına

6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelenip görüşüldü.

Tasarı ile atçılığın gelişmesinde başlıca teşvik aracı olan at yarışlarında elde edilmekte olan gelirlerde ortaya çıkan düşüşleri önlemek amacıyla kanun dışı müşterek bahis tertip edenlere ve oynayanlara verilen cezaların artırılması önerilmekte, yarış sahaslarında hizmet gören antrenör, jockey, jockey yamağı ve seyislere verilen disiplin cezaları bütün neticeleriyle affedilmektedir.

Komisyonumuz; tasarının sağlayacağı faydaları yerinde bulmuş ve tasarı gerekçesini de benimseyerek maddelerin görüşülmesine geçmiştir.

Tasarının 1 nci çerçeve maddesiyle düzenlenen 6132 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yer alan «satin alanlar» ibaresinin, tatbikatta birçok haksızlıklara, yanlışlıklara ve mağduriyetlere sebep olacağı görüşüyle maddeden çıkarılması ve aynı maddenin aynı fıkrasının son cümlesi olan «oyunlara mevzu para müsadere edilerek Hazineye irat kaydolunur.» gibi, suçluluğu kesinleşmemiş, kimselerin bile peşinen cezalandırılmasını getiren ve hukuk mantığına aykırı düşen bir ifade yerine «oyunlara mevzu para geçici olarak müsadere edilir ve faillerin mahkûmiyeti halinde Hazineye irat kaydediler.» Ayrıca 4 ncü fıkranın son satırındaki «ceza» nın «hapis cezası» şeklinde yeniden düzenlenmesi benimsenmiştir.

Tasarının 2 nci çerçeve maddesiyle önerilen geçici madde, kanunlaştığı takdirde sadece at yarışlarında verilen disiplin cezaları affedilecek, diğer spor dallarında verilen disiplin cezaları ise hüküm ifade etmeye devam edecektir. Spor dalları arasında böyle bir ayrıcalık doğması mahsurlu görülerek maddenin benimsenmeyerek tasarıdan çıkarılması uygun mütalaa edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi benimsenmediğinden, yürürlük ve yürütme maddeleri olan 3 ncü maddenin 2 nci madde, 4 ncü maddenin de 3 ncü madde olarak yeniden numaralandırılarak aynen benimsenmesi ve bunun tabii sonucu olarak tasarı başlığından «ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine» ibaresinin çıkarılması uygun mütalaa edilmiştir.

Raporumuz Milli Güvenlik Konseyinin onayına arz edilmek üzere saygı ile sunulur.

Komisyon Başkanı

Cumhur EVCİL

Kurmay Albay

Üye

İlhami KAAAN

**Tarım ve Orman Bak. Suni ve
Tabii Tohumlama Genel Müdürü**

Proje Yetkilisi

Altay TOKAT

Kurmay Yarbay

Üye

Dr. Avni BAŞDOĞAN

Tarım ve Orman Bak. Müşaviri

Proje Yetkilisi

Ahmet ÖZTEKER

Kurmay Binbaşı

Üye

İlhan ERARSLAN

**Türkiye Jokey Kulübü
Genel Müdürü**

Üye

Mehmet Ali KİPER

Tarım ve Orman Bakanlığı

Yüksek Komiserler Kurulu Üyesi

Milli Güvenlik Konseyi

(S. Sayısı : 223)

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

6132 Sayılı At Yarışmaları Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6132 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 7. — Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak her şekil ve surette müsterek bahisler veya yarış piyngosu tertip ve tanzim edenler ve bunlara ait her türlü evrakı (Matbaa, teksir, daktilo, fotokopi vesair suretlerde düzenleyenler ve düzenletenler), satanlar veya satın alanlar, dağıtanlar, sattıranlar veya dağıttıranlar mahallin en büyük mülkiye amiri tarafından zabıta marifetiyle men edilip, haklarında tutulan zabıta birlikte Asliye Ceza Mahkemesine tevdi olunurlar. Oyunlara mevzu para müsadere edilerek Hazineye irat kaydolunur.

Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında üç aydan iki seneye kadar hapis ve 5 000 (beşbin) liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası verilir.

Kanun dışı oyun bir işyerinde oynanmış veya oynatılmışsa, mahkeme bu işyerinin bir aya kadar kapatılmasına karar verir.

Suç; at sahibi, antrenör, jokey, jokey yamağı, seyis vesair yarış hizmetlileri ile işbirliği halinde işlenmiş ise, faillere verilecek ceza altı aydan az olamaz.

Haklarında bu maddeden kovuşturma açılan veya hüküm verilen kimseler Komiserler Kurulu kararı ile süresiz olarak yarış yerlerine, hipodromlara ve yarışlarla ilgili mahal ve tesislere girmeleri yasaklanır.

Komiserler Kurulunca yarış yerlerine girmeleri yasaklanan kimselerin isimleri ve kimlikleri yarış müessesesi ve mahalli mülkiye amirlerine yazılı olarak bildirilir.»

MADDE 2. — 6132 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE — 30.6.1980 tarihine kadar, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı yarış usul ve yarış dürüstlüğüne aykırı harekette bulunanlar hakkında verilmiş olup halen devam eden disiplin cezaları bütün neticeleriyle affedilmiştir.»

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

21 Kasım 1980

Başbakan

B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan
Yrd.
Z. Baykara

Devlet Bak. - Başbakan
Yrd.
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgünes

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdağ

Adalet Bakanı
C. Mentek

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Dışişleri Bakanı
İ. Türkmen

Maliye Bakanı
K. Erdem

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

Kültür Bakanı
C. Baban

Milli Güvenlik Konseyi

(S. Sayısı : 223)

İHTİSAS KOMİSYONUNUN TEKLİF ETTİĞİ METİN

6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6132 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 7. — Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak her şekil ve surette müşterek bahisler veya yarış piyangosu tertip ve tanzim edenler ve bunlara ait her türlü evrakı (Matbaa, teksir, daktilo, fotokopi vesair suretlerde düzenleyenler ve düzenletenler), satanlar, dağıtanlar, sattıranlar veya dağıttıranlar mahallin en büyük mülkiye amiri tarafından zabıta marifetiyle men edilip, haklarında tutulan zabıta birlikte Asliye Ceza Mahkemesine tevdi olunurlar. Oyunlara mevzu para geçici olarak müsadere edilir ve faillerin mahkûmiyeti halinde Hazineye irat kaydedilir.

Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında üç aydan iki seneye kadar hapis ve 5 000 (beşbin) liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası verilir.

Kanun dışı oyun bir işyerinde oynanmış veya oynatılmışsa, mahkeme bu işyerinin bir aya kadar kapatılmasına karar verir.

Suç; at sahibi, antrenör, jokey, jokey yamağı, seyis vesair yarış hizmetlileri ile işbirliği halinde işlenmiş ise, faillere verilecek hapis cezası altı aydan az olamaz.

Haklarında bu maddeden kovuşturma açılan veya hüküm verilen kimseler Komiserler Kurulu kararı ile süresiz olarak yarış yerlerine, hipodromlara ve yarışlarla ilgili mahal ve tesislere girmeleri yasaklanır.

Komiserler Kurulunca yarış yerlerine girmeleri yasaklanan kimselerin isimleri ve kimlikleri yarış müessesesi ve mahalli mülkiye amirlerine yazılı olarak bildirilir.»

MADDE 2. — Tasarının 3 ncü maddesi 2 nci madde olarak aynen benimsenmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 4 ncü maddesi 3 ncü madde olarak aynen benimsenmiştir.